



Statsforvalteren i Oslo og Viken

BARNEHAGE- OG UTDANNINGSAVDELINGEN

Orientering om retten til å klage på karakterer i grunnskolen

FOR ELEVER OG FORESATTE VÅREN 2023



Innhold

Innledende ord	2
Hva kan du klage på?	2
Hvem kan klage på karakter?	2
Hvordan klager du og hvem sender du klagen til?	2
Hvor lang er klagefristen?	2
Hva skjer om jeg klager på standpunktkarakterer?	2
Hva skjer om jeg klager på karakter i orden og oppførsel?	3
Hva skjer om jeg klager på skriftlig eksamen?	4
Hva skjer om jeg klager på muntlig eksamen?	4

Innledende ord

Dette er en orientering til elever og foresatte i grunnskolen om de reglene¹ som gjelder for å klage på standpunktkarakterer og eksamenskarakterer. Om det er noe du/dere ikke forstår, bør du/dere ta kontakt med lærer eller rektor ved deres skole for videre veiledning.

Hva kan du klage på?

Du kan klage på alle karakterer som skal føres på vitnemålet. Dette kaller vi sluttvurderingen, og betyr både standpunktkarakterer og eksamenskarakterer. Klageretten gjelder også hvis du ikke får tallkarakter til standpunkt. Du og dine foresatte skal ha fått skriftlig varsel fra skolen før skolen bestemmer at du får IV til standpunkt.

Du kan ikke klage på undervisvurderingen. Undervisvurderingen skal være et redskap for deg og lærer i læreprosessen. Dersom du eller dine foresatte mener at skolen ikke har gitt deg undervisvurdering som følger av regelverket², kan dere ta dette opp med skolen.

Hvem kan klage på karakter?

Du som er elev, deltaker, eller den du gir skriftlig fullmakt, har rett til å klage på karakter. Er du under 15 år, skal foresatte samtykke i klagen. Foresatte til elever under 18 år har klagerett. Det betyr at de har rett til å klage, selv om du som elev ikke er enig i det.

Hvordan klager du og hvem sender du klagen til?

Klagen må være skriftlig, og den som klager må underskrive klagen. Det du vil klage på må komme tydelig frem. Om du klager på standpunktkarakter, eller på karakter i orden og oppførsel, bør du begrunne klagen.

Klagen sendes til rektor. Rektor har ansvar for å sende klagen din og uttalelser fra skolen til Statsforvalteren, som er klageinstans. Du skal ikke sende klagen din direkte til Statsforvalteren, det vil forsinke klagebehandlingen.

Hvor lang er klagefristen?

Klagefristen er ti dager. Fristen regnes fra det tidspunkt «de som har klagerett» (se *Hvem kan klage på karakter* over) er gjort kjent med karakteren, eller burde gjort seg kjent med den. Hvis du ber om begrunnelse for karakteren, blir klagefristen avbrutt, og en ny ti dagers frist gjelder fra det tidspunkt du har fått begrunnelsen.

Hva skjer om jeg klager på standpunktkarakterer?

Hvis du klager på en eller flere standpunktkarakterer, må faglærer skrive en begrunnelse for karakteren din, og rektor må skrive en uttalelse om hvordan skolen har behandlet saken. Skolen sender saken deretter til Statsforvalteren, og du får en kopi. Klagen din og opplysninger fra skolen danner grunnlaget for Statsforvalterens behandling av saken.

¹ Regler om klager på karakter finnes i forskrift til opplæringsloven kapittel 5.

² Regler om undervegsvurdering finnes i forskrift til opplæringsloven kapittel 3.

Statsforvalteren skal ikke ta stilling til om karakteren din er riktig i forhold til det faglige nivået ditt. Statsforvalteren skal i sin behandling av saken kun vurdere om de reglene som gjelder for karaktersetting er fulgt. Statsforvalteren skal ikke overprøve lærerens faglige skjønn. Det betyr at Statsforvalteren ikke skal ta stilling til om karakteren din er riktig i forhold til det faglige nivået ditt.

Eksempler på regler som skolen skal følge

- faglærer skal beskrive hva du kan i forhold til kompetansemålene i læreplanen for faget
- vurdering i orden og oppførsel skal ikke være blandet sammen med vurdering i det enkelte faget

Dersom Statsforvalteren kommer til at reglene som gjelder for karaktersetting ikke er fulgt, eller at det er tvil om at reglene er fulgt, opphever Statsforvalteren karakteren din. Saken blir da sendt tilbake til skolen hvor rektor og faglærer skal gjøre en ny vurdering. Rektor setter deretter endelig karakter.

Oppheving av karakteren fører ikke nødvendigvis til at du får en bedre karakter. Når rektor og faglærer gjør en ny vurdering, kan rektor bestemme om karakteren skal settes opp, bli stående eller settes ned. Skolen skal begrunne den nye avgjørelsen.

Du kan ikke klage på den endelige karakteren. Skolen skal sørge for at du får beskjed om den endelige karakteren, og begrunnelsen for denne. Dersom karakteren endres vil du som er sluttet i grunnskolen få utstedt nytt vitnemål.

[Hva skjer om jeg klager på karakter i orden og oppførsel?](#)

Dersom du klager på karakteren i orden og oppførsel, skal både kontaktlærer og rektor skrive en uttalelse.

Dette skal rektor legge ved klagen din når den sendes til Statsforvalteren

- en fylldig begrunnelse for karakteren
- en oversikt over hvilke tiltak skolen har satt i verk for å bedre på forholdene
- opplysninger om tidligere karakterer du har fått i orden og oppførsel
- opplysninger som viser at du og dine foresatte har mottatt skriftlig varsel om faren for at ordens- og/eller oppførselskarakteren kan bli en annen karakter enn *God*
- papirer som viser hvordan skolen har behandlet saken, eventuell korrespondanse med hjemmet, og annen relevant dokumentasjon
- kopi av ordensreglementet på skolen

Du eller dine foresatte skal ha kopi av det som sendes Statsforvalteren.

Dersom Statsforvalteren kommer til at det er grunnlag for å gjøre om vedtaket, er det Statsforvalteren, og ikke rektor, som setter ny karakter. Den nye karakteren vil bli

fastsatt på grunnlag av de opplysningene som foreligger. Statsforvalterens avgjørelse er endelig. Du får beskjed om ny karakter gjennom vedtak fra oss.

Hva skjer om jeg klager på skriftlig eksamen?

Hvis du ønsker å klage på karakteren du får på skriftlig eksamen, skal du henvende deg skriftlig til rektor ved skolen din. Rektor skal sørge for at du får se besvarelsen din og får kjennskap til retningslinjene som gjelder for sensuren.

Noen som ikke har sensurert besvarelsen din tidligere, skal se på den på nytt. Disse skal ikke jobbe ved den skolen du går på. De som får denne jobben sitter i det som kalles klagenemnd, og er en nemnd som består av tre personer.

Klagenemnda skal ta stilling til om karakteren du har fått er urimelig. Hvis nemnda kommer til at karakteren er urimelig, skal det settes ny karakter. Hvis karakteren blir endret, blir den vanligvis satt opp, men du bør være klar over at det hender at karakterer blir satt ned etter klagebehandlingen. Skolen skal sørge for at du får beskjed om resultatet av klagebehandlingen.

Hva skjer om jeg klager på muntlig eksamen?

Du har rett til å klage på formelle feil som har hatt noe å si for eksamensresultatet. Til muntlig og muntlig-praktisk eksamen er det ikke anledning til å klage på karakteren.

Hvis du ønsker å klage på formelle feil ved muntlig eksamen, skal du henvende deg til rektor ved skolen din. Skolen har ansvar for å veilede deg i spørsmål om klagen.

Sensor, faglærer og rektor skal uttale seg skriftlig, og rektor sender uttalelsene til Statsforvalteren. Kopi skal sendes til deg eller dine foresatte. Dersom du får medhold i klagen, annullerer Statsforvalteren karakteren din.

Hvis du ønsker det, kan det holdes ny eksamen for deg. Da trekkes det på nytt hvilket fag du kommer opp i. Forberedelsestiden er den samme som ved ordinær eksamen.